

Inventering av fågelfaunan på Åsumfältet

A3:s f.d. militära övningsfält i N Åsum

Spillkråka foto Patrik Olofsson/N

Vattenriket i fokus 2008:03

Patrik Olofsson

mars 2008

Titel:	Inventering av fågelfaunan på Åsumfältet A3:s f.d. militära övningsfält i N Åsum, inom Biosfärområde Kristianstads Vattenrike år 2007
Utgiven av:	Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrike
Författare:	Patrik Olofsson
Foton:	Patrik Olofsson
Kartunderlag:	Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrike
Copyright:	Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrike, samt författaren
Upplaga:	50 ex
Rapportserien Vattenriket i fokus:	Rapport: 2008:03
ISSN:	1653-9338
Layout:	Författaren och Karin Magntorn
Tryck:	Länsstyrelsen i Skåne län
Omslagsbild:	Spillkråka. Foto: Patrik Olofsson/N

Innehållsförteckning

Förord.....	1
Sammanfattning.....	3
Inventeringsområdets avgränsning och karaktär.....	4
Metod.....	6
Resultat.....	6
Diskussion.....	13
Referenser.....	15
Bilagor.....	16

Förord

Åsumfältet är A3:s f.d. militära övningsfält i N Åsum, sydväst om Kristianstad. Området används idag främst av det rörliga friluftslivet då det inte längre är av riksintresse för militära ändamål. Det är ett viktigt rekreationsområde för Kristianstad och dess kransorter och många människor tar sig till Åsumfältet för att bl.a. promenera, jogga, rasta hunden och rida. Flera föreningar har också aktiviteter i området.

Grov tallskog, sett ur ett skånskt perspektiv, dominerar, men även yngre tallplanteringar, betesmarker, slåttervallar och trädesåkrar finns inom området. Marken är sandig och på många ställen mycket mager och har sin historia i ett extensivt brukande av markerna med trädesperioder då den magra marken fick ligga i vila och samla näring. På 1930-talet fanns mer än tiotalet gårdar och hus inom det aktuella inventeringsområdet, vilka de flesta revs i samband med att militären köpte in området som övningsfält och markanvändningen förändrades radikalt. De första värnpliktiga förlades här 1 juli 1945.

Områdets naturvärden är dock mindre kända och som ett led i Biosfärkontorets arbete med temaområde sandiga odlingsmarker har Patrik Olofsson (Eco Images) inventerat fågelfaunan under 2007. Även kärlväxter, buksvamp och insekter har på uppdrag av Biosfärkontoret inventerats av andra sakkunniga. Inventeringsarbetet har utförts för att få en bättre bild av områdets naturvärden och därmed förhoppningsvis ett bra underlag inför planeringen av den framtida markanvändningen av det tidigare övningsfältet.

Inventeringen finansierades av Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrike samt med statliga medel från den lokala naturvårdssatsningen (LONA).

Författaren ansvarar själv för innehållet i rapporten.

Carina Wettemark

Ekolog

Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrike

Sammanfattning

Åsumfältet, sydväst om Kristianstad är ett f.d. militärt övningsfält som idag främst används av det rörliga friluftslivet. Området domineras av mycket grov tallskog, sett ur ett skånskt perspektiv, men även av yngre tallplanteringar, ängsmarker och slåttervallar. Den grova tallskogen visade sig vara ovanligt rik på gamla spillkråkehål, möjligen uppåt hundra stycken.

Under fågelinventeringen 2007 påträffades en varierade fågelfauna med totalt 67 arter varav 53 kan betraktas som regelbundna häckare. Av de häckande arterna är fyra (skogsduva, törnskata, stenskvätta och sånglärka) upptagna i kategorin "Missgynnad"(NT) på den svenska rödlistan.

Inventeringen gick främst ut på att kvantifiera ett urval karaktärsarter; rovfåglar, hackspettar, ugglor, nattskärar, skogsduva, trädlärka, törnskata och korp. För rovfåglar som ormvråk och glada är bestånden mycket täta och även sparvhök och lärkfalk påträffades. Tornfalk och brun kärrhök använde området regelbundet för födosök. Av ugglor påträffades ett par häckande hornuggla. Inventeringens mest överraskande upptäckt var den talrika förekomsten av skogsduva med minst 10-15 par, troligen betydligt fler. Vid inventeringen konstaterades de hålhäckande duvorna främst i tallbryn med grova träd, flera av dem väl försedda med gamla spillkråkehål.

Även när det gäller hackspettar påträffades täta populationer med två par spillkråka och två-tre par större hackspett, vilket indikerar en god miljö för båda arterna. Gröngöling häckade troligen strax utanför inventeringsområdet. När det gäller tättingar noterades tre törnskatepar spridda över inventeringsområdet. Ett korppar häckade och fick ut tre ungar. Trädlärkan är en av områdets karaktärsfåglar och Åsumfältet utgör en mycket viktig häcklokal för arten. Totalt 15-20 sjungande hanar är en hög siffra med tanke på att man så sent som i slutet av 1980-talet uppskattade hela den skånska populationen till 200-250 par.

Fågelfaunan på Åsumfältet är rik och den innehåller även ett flertal hårt trängda arter. Den grova tallskogen och de många brynmiljöerna utgör en ovanlig och mycket skyddsvärd miljö som dessutom är lättillgänglig och tätortsnära. Bestånden med de grövsta träden finns i den södra delen av inventeringsområdet och det var även här som många rovfåglar, hackspettar, törnskator och skogsduvor noterades. Andelen döda eller döende träd är än så länge relativt låg men med tanke på tallskogens höga ålder så kommer denna sannolikt att öka markant under de närmaste decennierna.

Inventeringsområdets avgränsning och karaktär

Åsumfältet (Karta 1) ligger strax söder om samhället N Åsum, cirka 5 km SSV om Kristianstad. Det inventerade området (ca 300 ha) består till största del av tallskog med omgivande öppna marker, främst torr ängsmark men även slåttervall. Tallskogen är till största del grov och högstammig med få inslag av gran och asp och med varierande täthet av undervegetation i form av fläder och rönn, björk och hallonsnår. Skogområdena innehåller överlag få döda eller döende träd, högst en handfull träd/hektar. I inventeringsområdets sydöstra och östra del finns även flera små bestånd med planterad ungtdall. De rena granbestånd som växte i den södra delen av området slutavverkades nyligen och här finns idag öppna hyggen.

Karta 1. Inventeringsområde för Åsumfältet 2007

Skogspartierna är uppdelade i ett flertal stora ”dungar” och området präglas av en mycket flikig brynmiljö, rikt på gläntor och djupa ”vikar”. Trots områdets ringa storlek uppgår de totala skogsbrynnens längd troligen till närmare 20 km. Inventeringsområdet saknar i princip större våtmarker eller fuktiga partier. En liten bäck rinner igenom områdets södra del och här finns även två mindre dammar, anlagda som hinder för hästtävlingar. Det f.d. övningsfältet är idag främst rekreationsområde. Ett flertal löp- och ridslingor finns i området och de östra delarna används regelbundet av den lokala ridklubben för träning och tävling.

Foto 1. Miljö från Åsumfältet med ängsmarker och tallskog.

Foto 2. Vy grov tallskog med tät undervegetation

Metod

Inventeringen omfattar en generell beskrivning av de fågelarter som förekommer i området men är främst inriktad på att kvantifiera ett urval arter; samtliga rovfåglar, ugglor, nattskräa, skogsduva, hackspettar, trädlärka, törnskata och korp.

Inventeringen 2007 skedde genom förenklad revirkartering och boräkning (BIN Fåglar 1978). Totalt gjordes tre heltäckande besök 20/4-10/6 då hela området genomströvades till fots. Varje bofynd eller revirhävande fågel prickades in på artkartor. Därefter har ytterligare ett tiotal kortare besök gjorts för att säkerställa och följa upp häckningar eller för att försöka komplettera arter där jag misstänkt att det funnits anledning. Bortsett från bofynd så var kriteriet för ”stationärt/regelbundet häckande par” att de skulle noteras vid minst två av de tre heldagsbesöken.

Resultat

Totalt påträffades 67 arter under inventeringen av Åsumfältet. Av dessa bedöms 53 arter vara häckfåglar eller regelbundet revirhävande inom området. Därutöver påträffades 14 arter som anses vara tillfälliga besökare som antingen häckar närmast utanför inventeringsområdet eller är mer långväga gäster som passerar tillfälligt och/eller använder området för födosök. För en komplett lista på de konstaterade fågelarterna se Bilaga 1.

Resultatet för de arter som skulle kvantifieras redovisas dels i tabell 1 och dels i separata arttexter där varje art presenteras kort. De kvantifierade arternas häckplatser redovisas på kartorna 2-4.

Glada	2
Ormvråk	3
Sparvhök	0-1
Lärkfalk	1
Skogsduva	10-15
Spillkråka	2
Större hackspett	2-3
Trädlärka	15-20
Törnskata	3
Korp	1

Tabell 1. Antal par/sjungande hanar för de 11 arter som kvantifierades vid inventeringen på Åsumfältet 2007

Glada

Gladan tillhör sedan gammalt det skånska kulturlandskapet. Miljögifter, förföljelse och ändrade regler för hantering av kadaver och avfall bidrog till att arten var nära att utrotas. Vid en inventering 1972 återstod endast cirka 40 par i hela landet. Räddningsåtgärder som bland annat innehöll stödutfodring vintertid bidrog till att gladorna återhämtade sig och ökade markant. Etableringen i nordöstra Skåne skedde framför allt under 1980- och 1990-talen men än idag ökar gladan i stora delar av Skåne. Boplatserna placeras ofta nära skogsbryn. Gladans bo karaktäriseras ofta av att det är smyckat med ”skräp” som tygbitar och platsremsor.

Glador sågs vid varje inventeringstillfälle över tallskogen. Ett par höll framför allt till i inventeringsområdets sydvästra del och här påträffades även ett bo i maj. Några ungar fanns dock inte i boet och det tycktes vara övergivet senare under månaden. Med tanke på att gladan inte häckar så tätt (cirka tre kilometer mellan bona på många håll i Kristianstadsbygden) så utgick jag från att detta var inventeringsområdets enda par. Det var därför mycket förvånande när jag i samband med törnskateinventering i juli fann ett bebott gladbo med två nästan flygfärdiga ungar i områdets sydöstra del, bara en kilometer från det första boet. Således tillhörde det först påträffade boet, i sydvästra delen av Åsumfältet, ett ungt nyetablerat par, vilka oftast misslyckas med häckning första året. När gladpar väl etablerats verkar det som om häckningsframgången generellt är mycket god. Glador har konstaterats häcka relativt tätt i andra delar av Skåne, som ex. Revingeområdet, men så vitt jag vet är de båda bona på Åsumfältet, det kortaste avståndet mellan två bon i Kristianstadstrakten.

Foto 3. Gladan, en av Åsumfältets häckande rovfåglar.

Ormvråk

Även ormvråken tillhör det halvöppna kulturlandskapet med spridda dungar och mindre skogspartier. Den kan dock även häcka i ren skogsmiljö, framför allt längre norrut i landet men då i betydligt glesare bestånd än i Skåne, som på många håll hyser ett mycket tätt bestånd.

Redan i slutet av mars sågs ormvråkar flyga över Åsumfältet. Flyglekar och revirstrider noterades vid flera tillfällen i april och under boletning i maj påträffades två par, ett i sydväst och ett i den norra delen av inventeringsområdet. Ytterligare fåglar (varav en i ljus fas) sågs vid varje besök i sydost men trots flera riktade besök kunde något ytterligare bo inte påträffas.

I samband med att ungarna nyligen var flygfärdiga i juli påträffades två tiggande ungar på hygget i sydost vilket förstärker misstankarna om att det fanns ett tredje par i området. Möjligen har de haft boet (litet?) i en ovanligt dold miljö där det undgått upptäckt, som exempelvis i en av de grova granarna.

Foto 4. Ormvråk spanar.

Karta 2. Häckande rovfåglar på Åsumfältet 2007.

Sparvhök

Sparvhöken är ursprungligen en skogsjägare som anpassat sig till öppnare miljöer med dungar och bryn och den häckar idag till och med inne i samhällen. Trots att den betraktas som en av landets vanligaste rovfåglar är det sällan man ser den då sparvhöken lever ett mycket tillbakadraget liv. Den häckar framför allt i ungskog av tall och gran. Både hane och hona noterades vid ett par tillfällen inom inventeringsområdet. Oftast sågs de bara under några korta sekunder när de for fram mellan skogsbryn och dungar, framför allt i områdets östra del.

Trots genomsökning av de unga tallplanteringarna i den södra och östra delen påträffades inget bo. Möjligen kan jag ha missat det (lätt hänt mot bakgrund av egna erfarenheter vid boletning av sparvhök på andra platser 2007) eftersom boet dels är litet och dels varnar fåglarna endast då man är mycket nära boet. Det är dock mest sannolikt att sparvhökarna häckat utanför inventeringsområdet, troligen då strax väster om där det finns ett stort område med ung tät tallskog.

Lärkfalk

Lärkfalken föredrar öppna skogsmiljöer, skogsbryn och dungar men jagar framför allt över öppen mark och längs sjöstränder. I nordöstra Skåne häckar den nästan uteslutande i talldungar eller nära bryn i större tallskogspartier. Den är helt beroende av befintliga risbon och väljer nästa alltid ett gammalt kråkbo. Ofta bor lärkfalken nära granne med glador, ormvråkar och hornugglor. Ett lärkfalkpar påträffades i mitten av maj över den grova tallskogen längst ner i sydost. Fåglarna var ljudliga och försvann med jämna mellanrum ner bland trädkronorna. Vid ytterligare ett besök i början av juni noterades lärkfalk i sydost men sannolikt avbröts häckningsförsöket.

Foto 5. Lärkfalk

Skogsduva

Skogsduvan är trots namnet ingen utpräglad skogsfågel. Eftersom den främst häckar i hålträd finner man den i Skåne vanligtvis i grov lövskog och i alléer. Från boområdet gör duvorna långa födosöksturer som främst går ut i jordbrukslandskapet.

Vid inventeringen av Åsumfältet påträffades skogsduvor som flög ut ur gamla spillkråkehål på flera ställen. De grova boträden stod ofta glest nära brynen och inte sällan hade träden mer än ett hål. Några tallar hade upp till fyra spillkråkehål. Ofta upptäcktes duvorna när de flög ut ur hålen men ibland satt de även i närheten av bohålet. Hur många par det häckade inom inventeringsområdet är svårt att säga eftersom ingen kontroll inne i hålen gjordes men flera par fanns sannolikt vardera, i de tre brynområden som var rikast på hålträd (Se markering karta 3). Skogsduvor noterades även på andra lokaler med färre hålträd och med tanke på att många bohål sannolikt förblev oupptäckta understiger antalet häckande skogsduvepar troligen inte 10-15 par. Även kajor häckade som grannar i dessa hålträdsmiljöer och de anses vara skogsduvands främsta konkurrent om bohålen.

Hornuggla

Liksom flera av ovan nämnda rovfåglar är hornugglan en art som gärna häckar i dungar och skogsbryn. I nordöstra Skåne finner man den framför allt i tall- och grandungar och ugglorna väljer, liksom lärkfalken vanligtvis gamla kråkbon. Häckningssäsongen 2007 var det gott om smågnagare och det fanns många häckande hornugglor på Kristianstadsslätten. Ett par som påbörjat äggläggningen sent på våren häckade i det stora furets centrala delar där tiggande ungar hördes sent på kvällen den 15 juli.

Karta 3. Häckande par av hornuggla och skogsduva samt områden med många hålträd (vit ring)

Spillkråka

Spillkråkan påträffas framför allt i skogsområden med grov tall. Den vill ha tillgång till myror som den främst finner i stubbar och gamla träd. Två par påträffades inom inventeringsområdet, ett par i norr och ett i sydväst. På båda lokalerna noterades tiggande ungar.

Större hackspett

Den större hackspetten är den hackspett som anpassat sig bäst till människopåverkade miljöer eftersom dess basföda är frön från gran och tall. I takt med att våra skogar idag blivit allt mer utarmade finner man de högsta tätheterna av större hackspett ofta i anslutning till tätorter. Två par konstaterades inom Åsumfältet (i sydost och de centrala delarna), båda i murkna björkar. Sannolikt fanns ytterligare ett par i den norra delen av området där trumningar regelbundet hördes. Detta tredje par kan dock ha haft boträdet strax utanför inventeringsområdet.

Trädlärka

Trädlärkan heter på danska ”hedlaerke” vilket kanske är ett mer passande namn. Den förekommer i Skåne främst i den nordöstra delen i anslutning till öppna ängsmarker, gläntor och bryn. Trädlärkan är för sitt födosök beroende av marker med låg vegetation. Den har gått tillbaka kraftigt under 1900-talet. När Gustav Rudebeck utförde sina sträckräkningar vid Falsterbo under 1940-talet kunde han hösten 1942 räkna in över 37 000 sträckande trädlärkor. Idag noteras endast några hundratal sträckande trädlärkor årligen i Falsterbo (Ekberg & Nilsson 1996).

Redan i slutet av mars hördes trädlärkas melankoliska sång över inventeringsområdets fält och skogsbryn. Det är svårt att ge en exakt siffra på antalet fåglar men mot bakgrund av att trädlärkor hördes längs så gott som alla inventeringsområdets bryn under en tur i april ligger det totala antalet sjungande hanar uppskattningsvis på 15-20 ex. med de tätaste koncentrationerna i områdets centrala del.

Foto 6. Trädlärka sjunger från stängselstolpe.

Törnskata

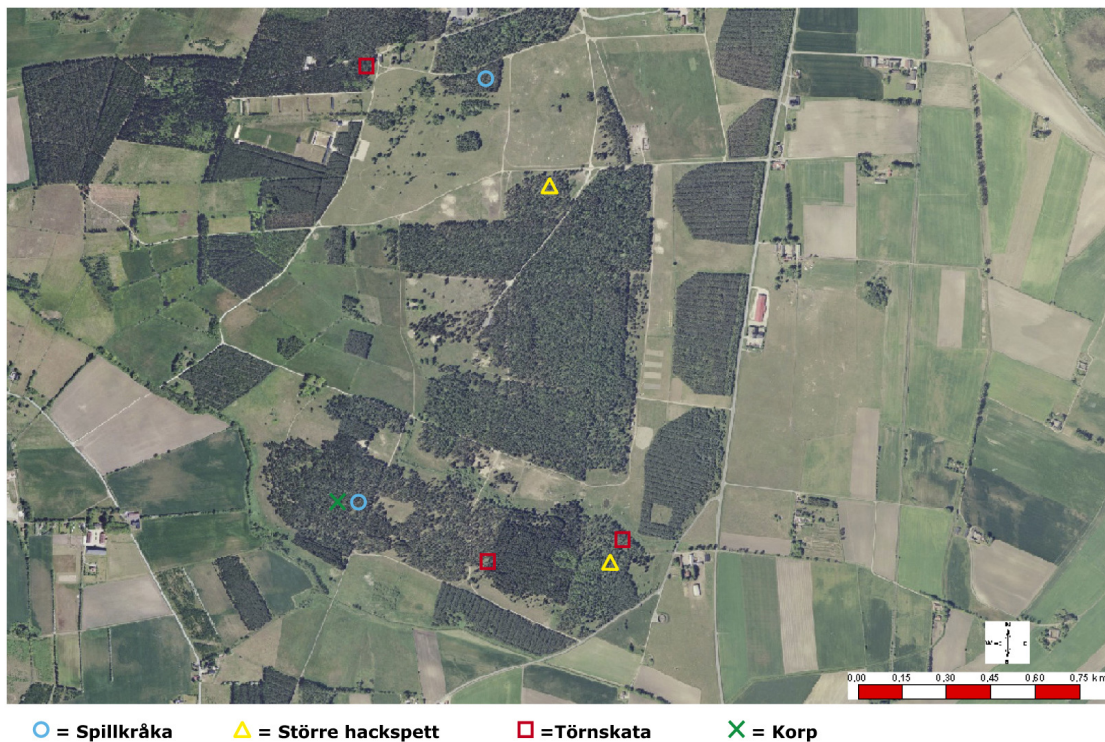
Törnskatan trivs i solexponerade buskmarker, skogsbryn och på hyggen, gärna med snåriga och torniga buskar. Törnskatan har missgynnats av hagmarkerna igenväxning och anses ha gått tillbaka med cirka 15 % under de senaste 10 åren (Gärdenfors 2005). Under inventeringen påträffades 3 par som samtliga lyckades med häckningen. Intressant att notera är att inga av paren häckade i helt öppen terräng utan hade placerat sin bon i täta buskar i gles tallskog, uppåt 80 meter från skogsbrynen.

Foto 7. Törnskata.

Korp

Liksom många rovfåglar utsattes korpen tidigare för en intensiv förföljelse och i början av 1900-talet var den utrotad från stora delar av landet. En vändning kom i och med jaktförbudet 1956/57 som tillsammans med allt fler och växande soptippar bidrog till att korpen återhämtade sig (Ekberg & Nilsson 1996). Idag är den forna skogs- och ödemarksfågeln en relativt allmän häckfågel i stora delar av Skåne och den häckar numera till och med i kraftledningsstolpar i helt öppen jordbruksbygd. Vid inventeringen på Åsumfältet påträffades ett par. Boet låg mitt i det relativt ostörda tallskogsområdet i områdets sydvästra del. Korpen häckar tidigt på säsongen och minst tre ungar sågs på vingarna i mitten av maj.

Karta 4. Häckande hackspettar, törnskata och korp på Åsumfältet 2007

Diskussion

Under inventeringen av Åsumfältet 2007 påträffades en rik och varierade fågelfauna, inte minst med tanke på att området domineras av relativt homogen vegetation (ren likåldrig tallskog samt öppen ängsmark) och saknar stora våtmarker eller vattendrag. Inom inventeringsområdet finns inte heller några trädgårdsmiljöer.

Tallskogen är överlag mycket grov sett ur ett skånskt perspektiv, med höga stammar och kraftiga kronor. Mot bakgrund av det senaste decenniets etablering av örnar i Kristianstadsbygden (2007 två par kungsörn och tre par havsörn) så räcker en stor del av tallarna på Åsumfältet mer än väl till som boträd. Kanske är etablering av havsörn i så fall den mest sannolika, med tanke på närheten till Hammarsjön, men troligen är aktiviteten från det rörliga friluftslivet för hög för att ge örnarna den ro de behöver. Tallbeståndet längst ner i sydväst bedömer jag som det mest ostörda och här påträffades 2007 häckande glada, ormvråk och korp.

Den grova tallskogen har dessutom på många håll en mycket hög täthet av gamla och nya spillkråkehål. I avgränsade bryn påträffades uppåt ett tiotal gamla bohål på en liten yta. Det är därför möjligt att det totala antalet spillkråkehål uppgår till närmare hundra stycken inom inventeringsområdet.

Rovfågelfaunan är väl representerad och för arter som ormvråk och glada är bestånden mycket täta. Av ugglor påträffades bara hornuggla och med tanke på det goda sorkåret 2007 kunde man kanske tänka sig att även träffa på kattuggla även om denna främst förekommer i lövdominerade miljöer. Kattugglan finns dock i närområdet och en häckning påträffades 2006 i en närbelägen lada. Inte heller nattskärra påträffades. Arten är oberäknelig och ombytlig på de platser där de finns. Möjligen är tallskogens undervegetation överlag alltför tät men även den extrema väderleken sommaren 2007 kan ha spelat in.

Inventeringens mest överraskande upptäckt var den talrika förekomsten av skogsduva med minst 10-15 par men troligen betydligt fler. Under det senaste seklet har skogsduvan minskat över hela landet, troligen på grund av allt färre hålträd och ökad konkurrens med kajan om boträden. Vid inventeringen konstaterades duvor främst i tallbryn med grova träd, flera av dem väl försedda med gamla spillkråkhål. På så sätt hade duvorna möjlighet att bilda små kolonier.

Även när det gäller hackspettar påträffades täta populationer med två par spillkråka och två-tre par större hackspett, vilket indikerar en god miljö för båda arterna. När det gäller tättingar så var de tre törnskateparen spridda över inventeringsområdet. Intressant är att två av de tre paren hade placerat sina bon i samma områden där hög täthet med spillkråkehål påträffats, solexponerade brynmiljöer med spridda buskar. Trädlärkan är en av nordöstra Skånes karaktärsfåglar och Åsumfältet utgör en mycket viktig häcklokal för arten. Totalt 15-20 sjungande hanar är en hög siffra med tanke på att man så sent som i slutet av 1980-talet uppskattade den skånska populationen till 200-250 par (Ekberg & Nilsson 1996).

Sammantaget är Åsumfältet en mycket skyddsvärd fågellokal som bör bevaras för framtiden, framför allt den grova tallskogen och de öppna solexponerade brynmiljöerna. Eftersom området har höga naturvärden men även är viktigt för det rörliga friluftslivet hade det, ur fågelskyddssynpunkt, varit bra att närmare se över dragningen av bilvägar, löp- och rid slingor. De flesta fåglar tål lättare störningar under häckningstiden men alltför frekvent och utdragen aktivitet, genom exempelvis gående och joggare, kan påverka känsliga arter som rovfåglar negativt. Denna översyn är mest angelägen i områdets södra del men bör även göras i den övriga delen av inventeringsområdet. Genom att leda om enstaka stig- och vägsträckor skulle man kunna åstadkomma lugnare och mer ostörda delar av Åsumfältet utan att för den skull inskränka alltför mycket på tillgängligheten för det rörliga friluftslivet.

Foto 8. Brynmiljö med håltråd.

Referenser

BIN fåglar, 1978

Ekberg, B & Nilsson, L. 1996. Skånes fåglar. Signum. Lund.

Gärdenfors, U. (ed.) 2005. *Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 Red List of Swedish Species*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Bilaga 1. Fågelarter påträffade inom inventeringsområdet Åsumfältet 2007. I förekommande fall anges även hotstatus enligt ”Rödlistade arter i Sverige 2005”.

Arter som kvantifierats:

Glada	
Ormvråk	
Sparvhök	
Lärkfalk	
Skogsduva	NT- Missgynnad
Hornuggla	
Spillkråka	
Större hackspett	
Trädlärka	
Törnskata	NT-Missgynnad
Korp	

Övriga säkra häckare/regelbundet revirhävande arter:

Fasan	
Morkulla	
Ringduva	
Gök	
Sånglärka	NT-Missgynnad
Trädpiplärka	
Ängspiplärka	
Sädesärla	
Gärdssmyg	
Rödhake	
Näktergal	
Rödstjört	
Stenskvätta	NT-Missgynnad
Buskskvätta	
Taltrast	
Dubbeltrast	
Björktrast	
Koltrast	
Trädgårdssångare	
Svarthätta	
Ärtsångare	
Törnsångare	
Kärrsångare	
Härmsångare	
Lövsångare	
Gransångare	
Kungsfågel	
Svartvit flugsnappare	
Talgoxe	
Blåmes	
Tofsmes	
Nötväcka	
Trädkrypare	
Skata	
Kaja	
Kråka	
Stare	
Pilfink	
Bofink	
Steglits	
Grönfink	
Grönsiska	
Gulspurv	

Tillfälliga gäster / regelbundet födosökande arter som häckar utanför inventeringsområdet:

Häger	
Gräsand	
Brun kärrhök	
Tornfalk	
Rapphöna	NT-Missgynnad
Tornseglare	
Gröngöling	
Backsvala	NT-Missgynnad
Ladusvala	
Hussvala	
Råka	
Hämpling	NT-Missgynnad
Stenknäck	
Mindre korsnäbb	

Vattenriket i fokus är Biosfärkontoret Kristianstads Vattenrikes skriftserie (ISSN 1653-9338).

I Vattenriket i fokus publiceras rapporter och inventeringar som utförts på uppdrag eller i samarbete med Biosfärkontoret.

Skriftserien startade år 2006. Samtliga rapporter går att ladda ner på adress:

www.vattenriket.kristianstad.se/fokus/

Hittills utgivna under 2008

2008:1 Vattenriket –en utflyktsguide. Patrik Olofsson och Karin Magntorn

2008:02 Inventering av fältpiplärka på Ripa sandar, Horna sandar samt Sännarna 2007
Patrik Olofsson

2008:03 Inventering av fågelfaunan på Åsumfältet A3:s f.d. militära övningsfält i N Åsum
Patrik Olofsson